

nationale ombudsman

Rapport

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd had advies klachtadviescommissie moeten opvolgen

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd gegrond.

Waar gaat dit rapport over?

Dit rapport gaat over een onderzoek dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) uitvoerde naar aanleiding van een melding van grensoverschrijdend gedrag. De melding ging over het handelen van een zorgverlener werkzaam bij een zorgpraktijk.

Onderzoeksrapport 2016

In het onderzoeksrapport van 2016 gaf de IGJ een oordeel over de handelwijze van de bewuste zorgverlener. Daarnaast werd een oordeel gegeven over het handelen van alle zorgverleners werkzaam bij de zorgpraktijk. Zij zouden onvoldoende invulling geven aan collegiaal appèl¹. Ook legde de IGJ een verbetermaatregel op aan de zorgpraktijk. In het rapport stond echter niet wat deze maatregel precies inhield.

Onderzoeksrapport 2018

Twee jaar later – in 2018 - bracht de IGJ een vervolfbezoek aan de zorgpraktijk. Zij legde haar bevindingen vast in een tweede onderzoeksrapport. De IGJ constateerde daarin dat diverse zaken goed gingen. Op een aantal onderwerpen was echter verbetering noodzakelijk. De IGJ had er vertrouwen in dat de zorgpraktijk zelf de noodzakelijke stappen zou zetten om deze verbeteringen door te voeren.

Klachtenprocedure bij de IGJ

De heer De Wit², psychotherapeut, klinisch-psycholoog en oprichter van de zorgpraktijk, was verrast en gekwetst door de conclusie van de IGJ over de zorgpraktijk en de opgelegde verbetermaatregel. Hij diende daarom na afloop van het tweede onderzoek een klacht in bij de IGJ. De heer De Wit klaagde erover dat de IGJ haar conclusie over de zorgpraktijk wat betreft collegiaal appèl onvoldoende heeft onderbouwd en geconcretiseerd. En dat de IGJ in een passage in het tweede rapport een onjuiste context schetst. De heer De Wit verzocht de IGJ om de rapporten op de genoemde punten te rectificeren.

De IGJ nodigde de heer De Wit vervolgens uit voor een bemiddelingsgesprek. Naar aanleiding van dit gesprek hield de IGJ de onderzoeksrapporten opnieuw tegen het licht aan de hand van de kritiekpunten van de heer De Wit. De uitkomst van deze nadere beoordeling was dat de IGJ vast bleef houden aan haar conclusie over de zorgpraktijk en de opgelegde verbetermaatregel. Wel vond de IGJ dat de rapporten op een aantal punten onduidelijk waren. Daarom deed de IGJ een voorstel aan de heer de Wit om een stuk tekst in het tweede rapport aan te passen.

De heer De Wit was niet tevreden met de uitkomst van het bemiddelingsgesprek. Hij vroeg de IGJ om een schriftelijke reactie op zijn klacht. De IGJ vroeg vervolgens haar klachtadviescommissie (KAC) om advies. De KAC adviseerde de IGJ om de klachten van de heer De Wit gegrond te verklaren. De IGJ nam dit advies van de KAC niet over.

Onderzoek Nationale ombudsman

De heer De Wit legde zijn klacht vervolgens aan de Nationale ombudsman voor. De Nationale ombudsman besloot de klacht te onderzoeken.

¹ Beroepscode Nederlands Instituut voor Psychologen (NIP), artikel 34: Psychologen volgen het beroepsmatig handelen van collega-psychologen kritisch en stellen dat handelen ter discussie als daartoe aanleiding is. Zij spreken deze erop aan als zij menen dat zij in strijd met de beroepscode handelen of hebben gehandeld. Zij zorgen er voor dat de belangen van cliënten door dit aanspreken niet worden geschaad. Psychologen dienen geen klacht in tegen een collega voordat hen is gebleken dat deze collega weigert zijn handelen te verantwoorden in een collegiaal dispuut of volhardt in het veronderstelde ethisch onjuiste handelen.

² Gefingeerde naam.

In het kader van het onderzoek formuleert de ombudsman de klacht als volgt:

De heer De Wit klaagt dat de IGJ het advies van de klachtadviescommissie om zijn klachten over twee inspectierapporten uit 2016 en 2018 gegrond te verklaren naast zich neerlegt. En niet overgaat tot rectificatie van het rapport uit 2016, het intrekken van de daarin opgelegde maatregel en het intrekken van het rapport uit 2018.

Hoe verliep de klachtbehandeling bij de IGJ?

Hieronder wordt eerst verder ingegaan op het advies van de KAC. Daarna wordt ingegaan op de reactie van de IGJ naar aanleiding van dit advies.

Advies van de KAC

De KAC oordeelde dat er gegronde redenen waren voor de IGJ om het rapport uit 2016 te rectificeren. Er was volgens de KAC onvoldoende grond aanwezig voor de getrokken conclusie over de zorgpraktijk (onvoldoende collegiaal appèl) en voor de aan de zorgpraktijk opgelegde verbetermaatregel. Volgens de KAC kon de IGJ namelijk geen uitspraak doen over collegiaal appèl, omdat het onderzoek uitsluitend was gericht op een specifieke zorgverlener en niet op de zorgpraktijk als geheel. En omdat intervisie niet was meegenomen in het onderzoek.

Verder concludeerde de KAC dat er geen grond was voor het inspectieonderzoek in 2018, omdat de IGJ uitging van een verkeerde aanname. Namelijk dat er problemen waren in de zorgpraktijk met de wijze van samenwerken, intervisie, afstemming en waarneming. Deze aanname was volgens de commissie ongefundeerd, omdat deze gebaseerd was op het onderzoeksrapport uit 2016. Dat rapport ging echter over een specifieke collega van de heer De Wit en niet over de zorgpraktijk als geheel. Bovendien was de beklagde collega ten tijde van het tweede inspectiebezoek niet meer werkzaam bij de zorgpraktijk.

Reactie IGJ op advies KAC

De IGJ nam het advies van de KAC om het rapport uit 2016 te rectificeren niet over. En bleef bij haar conclusie dat zij voldoende grond had om tot de conclusie en maatregel over collegiaal appèl binnen de zorgpraktijk te komen. Zij redeneerde dat op grond van artikel 34 van de beroepscode voor psychologen³ van zorgverleners mag worden verwacht dat zij het beroepsmatig handelen van collega's kritisch volgen. Dat veronderstelt het kritisch bevragen van een collega op wat hij doet. De IGJ stelde dat haar onvoldoende is gebleken dat hier sprake van was. En baseerde zich daarbij naar eigen zeggen onder meer op gesprekken met zorgverleners binnen de zorgpraktijk.

De IGJ concludeert dat zij duidelijker had kunnen beschrijven dat de conclusie ten aanzien van collegiaal appèl alleen van toepassing was op de onderzochte casus. De IGJ stelt dat zij er tegenwoordig (anders dan in 2016) waarschijnlijk voor zou kiezen om in het rapport op te nemen dat de bevindingen over collegiaal appèl in deze casus voor de IGJ vragen oproepen. En dat zij om deze reden een vervolgonderzoek mag doen. De IGJ concludeert daarnaast dat zij in het rapport van 2018, onder het kopje 'doelstelling' duidelijker had kunnen vermelden wat de aanleiding vormde van het vervolgonderzoek.

Hoe verliep het onderzoek van de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman onderzocht de motivering van de IGJ om af te wijken van het advies van de KAC. De ombudsman vroeg de IGJ om een schriftelijke reactie te geven op de klacht van de heer De Wit. De heer De Wit kreeg de mogelijkheid om daarop te reageren.

³ Zie voetnoot 1.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman kwam de IGJ terug op haar conclusie over collegiaal appèl door de zorgpraktijk in het eerste rapport. De IGJ verklaarde de klacht op dat punt alsnog gegrond en gaf aan bereid te zijn tot rectificatie. Wel bleef de IGJ bij haar standpunt dat het vervolgonderzoek in 2018 gerechtvaardigd was. De IGJ paste alleen de motivering van dit standpunt aan.

Een uitgebreidere beschrijving van de resultaten van het onderzoek staat in het verslag van bevindingen. Dit verslag is als bijlage bij het rapport opgenomen.

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

Het oordeel

De klacht over de onderzochte gedraging van de IGJ is gegrond.

Toetsingskader

De Nationale ombudsman toetst de klacht aan de behoorlijkheidsvereiste van goede motivering. Het vereiste van goede motivering houdt in dat de overheid haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uitlegt. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn.

Toelichting bij het oordeel

Het is aan de IGJ om (uiteindelijk) een oordeel te geven over de klacht van de heer De Wit. De IGJ heeft de KAC echter belast met de behandeling van en advisering over klachten. Dit betekent dat de IGJ bij haar beoordeling van de klacht serieus rekening moet houden met het advies van de KAC. Het oordeel van de IGJ over de klacht wijkt in dit geval af van het advies van de KAC. Het behoorlijkheidsvereiste van motivering brengt in zo'n geval mee dat de IGJ de redenen voor die afwijking moet vermelden. Dit sluit op wat in de Algemene wet bestuursrecht over de behandeling van klachten tijdens een klachtadviesprocedure is bepaald.⁴

De KAC heeft in haar advies gemotiveerd uiteengezet dat de IGJ geen uitspraak over collegiaal appèl kon doen. De KAC wees er in dit verband op dat het onderzoek in 2016 uitsluitend gericht was op een specifieke zorgverlener en niet op de zorgpraktijk als geheel. Volgens de KAC maakte intervisie bovendien geen onderdeel uit van het onderzoek. De IGJ ging in haar oordeel over de klacht van de heer De Wit voorbij aan deze argumenten van de KAC. Zij bleef vasthouden aan haar eigen conclusies over collegiaal appèl. De IGJ is in zoverre onvoldoende gemotiveerd afgeweken van het advies van de KAC.

Verder heeft de KAC in haar advies gemotiveerd geconcludeerd dat er geen grond was voor het inspectieonderzoek in 2018. Volgens de KAC ging de IGJ uit van een verkeerde aanname op basis van het onderzoeksrapport uit 2016. De KAC wijst er in dit verband op dat de IGJ er ten onrechte vanuit ging dat er in de zorgpraktijk problemen waren met de wijze van samenwerken, intervisie, afstemming en waarneming. De IGJ ging in haar uiteindelijke oordeel over de klacht van de heer De Wit ook aan dit argument voorbij. De IGJ noemt slechts zijdelings dat zij een vervolgonderzoek mag doen als de bevindingen over collegiaal appèl (met betrekking tot de zorgpraktijk) in de onderzochte casus voor de IGJ vragen oproepen en dat dit in 2018 ook is gebeurd. De IGJ legt dit echter niet verder uit. Ook in zoverre is de IGJ onvoldoende gemotiveerd afgeweken van het advies van de KAC.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman is de IGJ gedeeltelijk teruggekomen op haar aanvankelijke oordeel over de klacht van de heer De Wit. Zij heeft die klacht alsnog deels gegrond verklaard.

⁴ Indien de conclusies van het bestuursorgaan afwijken van het advies, wordt de reden voor die afwijking op grond van artikel 9:16 van de Algemene wet bestuursrecht in de conclusies vermeld.

Dit doet aan al het voorgaande echter niet af. De IGJ had het advies van de KAC over moeten nemen. Het advies van de KAC is deugdelijk en zorgvuldig gemotiveerd. De afwijking van het advies van de KAC wordt in dit geval niet gedragen door de motivering van het uiteindelijke oordeel van de IGJ over de klacht. Dit betekent dat de IGJ de klacht van de heer De Wit direct geheel gegrond had moeten verklaren. Als gevolg daarvan had de IGJ moeten overgaan tot rectificatie van het rapport uit 2016, het intrekken van de daarin opgelegde maatregel én het intrekken van het rapport uit 2018.

Voor zover er tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman een discussie is ontstaan tussen de heer De Wit en de IGJ over de vraag of de zorgpraktijk ten tijde van het eerste inspectieonderzoek was aan te merken als een instelling, geldt overigens dat deze discussie niet relevant is voor de beoordeling van de klacht op dit punt. De Nationale ombudsman richtte zich in zijn onderzoek namelijk op de motivering van de IGJ om af te wijken van het advies van de KAC.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over het afwijken van het advies van de KAC door de IGJ is gegrond wegens schending van het vereiste van goede motivering.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Het verslag van bevindingen

Wat is de klacht?

De heer De Wit klaagt dat de IGJ het advies van de klachtadviescommissie om zijn klachten over twee inspectierapporten uit 2016 en 2018 gegrond te verklaren naast zich neerlegt. En niet overgaat tot rectificatie van het rapport uit 2016, het intrekken van de daarin opgelegde maatregel en het intrekken van het rapport uit 2018.

Wat ging er aan de klacht vooraf?

Melding grensoverschrijdend gedrag

De heer De Wit is psychotherapeut, klinisch-psycholoog en oprichter van een zorgpraktijk, waarin verschillende zorgverleners een eigen praktijk hebben. In de zomer van 2013 verneemt de heer De Wit van een collega dat de ouders van een minderjarige patiënte haar hebben benaderd met een klacht. Het betreft een klacht over grensoverschrijdend gedrag van een andere collega van de zorgpraktijk. De ouders leggen hun klacht uiteindelijk rechtstreeks voor aan het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTC). Op haar beurt verzoekt het RTC de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) om vanuit het algemeen belang een onderzoek in te stellen naar het grensoverschrijdend gedrag van de collega. De IGJ geeft gevolg aan dit verzoek en start een onderzoek.

Onderzoek door de IGJ

De heer De Wit wordt tijdens het onderzoek door de IGJ benaderd en legt een mondelinge verklaring af. De IGJ spreekt ook met twee van zijn collega's, waaronder de beklagde collega. De heer De Wit krijgt ook de mogelijkheid om op het conceptrapport te reageren. Daarvan maakt hij gebruik. In het conceptrapport staan nog niet de conclusies van het onderzoek vermeld. Wel staat vermeld dat de IGJ besloten heeft een onderzoek in te stellen: *'... om zich een oordeel te kunnen vormen omtrent het professioneel handelen en functioneren van de beroepsopvoeder in relatie tot hetgeen naar voren werd gebracht in de tuchtklacht en bijbehorende correspondentie'*.

In het kader hiervan formuleert de IGJ de volgende onderzoeksvraag:

'Voldoet de kwaliteit van de (organisatie van de) zorg, zoals die door de instelling en de betrokken hulpverlener(s) is geboden, aan de eisen van verantwoorde en veilige zorg, zoals omschreven in relevante wetgeving, vigerende beroepsnormen en richtlijnen?'

In januari 2016 ontvangt de heer De Wit het definitieve onderzoeksrapport. Daarin geeft de IGJ behalve een oordeel over de handelwijze van zijn collega ook een oordeel over het handelen van alle zorgverleners verbonden aan de zorgpraktijk. Namelijk dat zij in onvoldoende mate invulling hebben gegeven aan collegiaal appèl⁵. De IGJ licht haar conclusie als volgt toe:

'De zorgpraktijk is een praktijk van een aantal zelfstandig gevestigde zorgverleners.... De beroepsbeoefenaren werken samen en faciliteren elkaar. Zo nemen zij elkaar waar, bijvoorbeeld tijdens vakanties. Daarmee dragen de beroepsbeoefenaren ook verantwoordelijkheid voor elkaar, in het belang van de patiënten, Deze casus werd pas binnen de zorgpraktijk bekend nadat de ouders van de patiënte hun klacht begin juli 2013, nadat de behandeling eind juni abrupt beëindigd was, hadden voorgelegd aan de

⁵ Beroepscode Nederlands Instituut voor Psychologen (NIP), artikel 34: Psychologen volgen het beroepsmatig handelen van collega-psychologen kritisch en stellen dat handelen ter discussie als daartoe aanleiding is. Zij spreken deze erop aan als zij menen dat zij in strijd met de beroepscode handelen of hebben gehandeld. Zij zorgen er voor dat de belangen van cliënten door dit aanspreken niet worden geschaad. Psychologen dienen geen klacht in tegen een collega voordat hen is gebleken dat deze collega weigert zijn handelen te verantwoorden in een collegiaal dispuut of volhardt in het veronderstelde ethisch onjuiste handelen.

zorgpraktijk. Pas daarna werd de casus in september/oktober 2013 door de beroepsbeoefenaar ingebracht in intervisie. Collegiaal appèl heeft (ook) een preventieve functie en betekent in deze, dat de beroepsbeoefenaren elkaar onderling actief informeren over en ook kritisch bevragen op het bieden van verantwoorde zorg in praktijkverband en de continuïteit daarvan relevante zaken. Het gegeven dat de melding pas bekend werd binnen de zorgpraktijk nadat de vader de klacht bij de zorgpraktijk had gemeld, leidt bij de inspectie tot de conclusie dat onvoldoende collegiaal appèl heeft plaatsgevonden binnen de zorgpraktijk. Collegiaal appèl is namelijk mede bedoeld om risico's op het gebied van dossieroverdracht, bewaartermijn en onvoldoende zicht op (bijna-)calamiteiten, klachten, clienttevredenheid en disfunctionerende beroepsbeoefenaren te voorkomen.'

Ook legt de IGJ een verbetermaatregel op aan de praktijk, maar in het rapport staat niet wat deze verbetermaatregel concreet inhoudt. De IGJ schrijft dat zij: *'de ontwikkelingen op het gebied van de verbetermaatregelen van de zorgpraktijk met name de invulling van het collegiaal appèl binnen de zorgpraktijk via (on-) aangekondigde bezoeken zal volgen'.*

Het oordeel over de zorgpraktijk en de maatregel komen voor de heer De Wit uit de lucht vallen. Hij verkeert namelijk in de veronderstelling dat de IGJ alleen onderzoek heeft gedaan naar het grensoverschrijdend gedrag van zijn collega en niet naar de zorgpraktijk in zijn geheel. De heer De Wit voelt zich diep gekwetst door de conclusie en de opgelegde maatregel. Aangezien hij als persoon inherent verbonden is aan de zorgpraktijk, zowel wat betreft zijn werk als privé. Hij heeft de zorgpraktijk namelijk ruim 25 jaar geleden opgericht en is woonachtig op het terrein van de praktijk.

Het vervolgonderzoek

Op 5 april 2018 brengt de IGJ een bezoek aan de zorgpraktijk naar aanleiding van de opgelegde maatregel. Naar eigen zeggen om aandacht te besteden aan: de wijze van samenwerken, intervisie, afstemming en waarneming. De IGJ wil zich laten informeren over de borging van deze onderwerpen binnen de zorgpraktijk. De IGJ spreekt met drie behandelaren, waaronder de heer De Wit.

In juli 2018 ontvangt de heer De Wit het vastgestelde onderzoeksrapport. Zijn opmerkingen over het concept onderzoeksrapport zijn hierin verwerkt. De IGJ concludeert naar aanleiding van het bezoek aan de zorgpraktijk het volgende:

'De behandelaren binnen de zorgpraktijk geven blijk van een grote betrokkenheid. Zij zijn zich bewust van risico's die samenhangen met het werken als zelfstandige professional binnen een zorgpraktijk. Er is sprake van lerend vermogen binnen de zorgpraktijk. Dit uit zich in een actieve opstelling ten aanzien van deskundigheidsbevordering, intervisie en continu verbeteren. Er zijn duidelijke samenwerkingsafspraken opgesteld waarin staat opgenomen wat men van elkaar verwacht. Er zijn en worden randvoorwaarden opgesteld om elkaar collegiaal en professioneel te toetsen waarbij een cultuur wordt nagestreefd waarin men in openheid van elkaar kan leren.

Op een aantal onderwerpen is verbetering noodzakelijk:

- *De klachtenregeling voldoet niet, deze is trapsgewijs opgebouwd, waardoor een patiënt zich niet direct kan richten tot de klachtenfunctionaris en/of geschillencommissie. Daarnaast is de betreffende informatie voor patiënten moeilijk vindbaar.*
- *Het is niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor patiënten die op de wachtlijst staan.*
- *Binnen de samenwerking is er geen structurele programmering rond de tussenevaluatie van langer lopende behandelingen. De stappen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling worden, hoewel bekend bij de behandelaren, onvoldoende gevolgd.*
- *Het opstellen en communiceren van uitsluitcriteria, zodat het voor patiënten en behandelaren duidelijk is welke problematiek wel of niet behandeld kan worden binnen de zorgpraktijk.*

Vervolg

De inspectie verwacht van de zorgpraktijk dat zij stappen neemt om de noodzakelijke verbeteringen zoals in de conclusie beschreven door te voeren. Tijdens het gesprek met de inspectie hebben de behandelaren die verbonden zijn aan de zorgpraktijk zich transparant en toetsbaar opgesteld. De medewerkers kunnen hun eigen handelen kritisch bekijken, uitleggen en verantwoorden en staan open voor aangereikte verbeterpunten. Er is een actieve opstelling om te komen tot verdere verbetering van de praktijkvoering. De inspectie heeft daarom vertrouwen dat de behandelaren die verbonden zijn aan de zorgpraktijk deze stappen voortvarend zullen doorvoeren.'

Gesprek naar aanleiding van het vervolgonderzoek

De heer De Wit ontvangt vervolgens een uitnodiging van de IGJ om telefonisch of persoonlijk in gesprek te gaan. De IGJ heeft zich namelijk tijdens het bezoek aan de zorgpraktijk gerealiseerd dat de impact van de melding die het RTC bij de IGJ had gedaan, op de heer De Wit en zijn collega's groot is. Op 27 februari 2019 vindt een gesprek plaats tussen de heer De Wit en de IGJ in de zorgpraktijk. De conclusie van het gesprek is volgens de IGJ dat zij het gevoel dat de heer De Wit onrechtvaardig is behandeld niet weggenomen heeft. De heer De Wit is ontevreden over de uitkomst van het gesprek, omdat de IGJ niet wil overgaan tot het corrigeren van tekst die volgens hem onjuist is.

Wat was de oorspronkelijke klacht?

Op 24 april 2019 dient de heer De Wit een klacht in bij de IGJ. Hij klaagt erover dat de IGJ in haar onderzoeksrapport van 2016 een onjuiste conclusie heeft getrokken. Namelijk dat alle zorgverleners verbonden aan de zorgpraktijk in onvoldoende mate invulling hebben gegeven aan collegiaal appèl. En dat de IGJ ten onrechte een verbetermaatregel heeft opgelegd aan de zorgpraktijk. De conclusie over collegiaal appèl wordt onvoldoende onderbouwd en geconcretiseerd. Ook uit het vervolgbezoek van de IGJ aan de zorgpraktijk op 5 april 2018 komt niets naar voren dat ter ondersteuning zou kunnen dienen voor de argumentatie van de IGJ. Maar ondanks dat wil de IGJ niet overgaan tot rectificatie. Vervolgens heeft de IGJ ook het tweede rapport op haar website geplaatst, waarvan de inhoud door het ontbreken van de juiste context suggereert dat er in de zorgpraktijk van alles mis is. Met dat laatste doelt de heer De Wit op informatie over de aanleiding van het vervolgonderzoek onder het kopje 'Doelstelling' in het rapport. De betreffende passage kan gelezen worden als dat er een melding is gedaan over de praktijk in plaats van over een collega.

Hij verzoekt de IGJ opnieuw om een rectificatie van de onterecht geformuleerde maatregel, onmiddellijke correctie van de paragraaf 'Doelstelling' in het openbare rapport uit 2018, rehabilitatie en compensatie in verband met verlies aan inkomsten en veroorzaakt leed. Zo wil hij bijvoorbeeld een vergoeding voor de behandeling van zijn PTSS-klachten.

Hoe verloopt de klachtbehandeling bij de IGJ?

Bemiddelingsgesprek

Op 19 juni 2019 vindt er een bemiddelingsgesprek plaats tussen de heer De Wit en medewerkers van de IGJ in de praktijk van de heer De Wit. Naar aanleiding van het gesprek stuurt de IGJ op 20 juni 2019 een mail aan de heer De Wit met daarin de gemaakte afspraken. De afspraken houden kort gezegd in dat de IGJ de conclusie over collegiaal appèl en de opgelegde verbetermaatregel opnieuw gaat beoordelen aan de hand van het dossier en de ingebrachte informatie van de heer De Wit. Ook zal de IGJ onderzoeken of de passage onder het kopje 'doelstelling' in het tweede rapport aangepast mag (of kan) worden. Afhankelijk van de uitkomst daarvan zal de inspectie bekijken of zij tegemoet kan komen aan de eisen van de heer De Wit om openbare rehabilitatie, rectificatie en compensatie van de geleden schade.

Uitkomst nadere beoordeling IGJ

Op 16 juli 2019 brengt de IGJ met een brief de heer De Wit op de hoogte van de uitkomst van haar nadere beoordeling van het dossier. De IGJ blijft bij haar conclusie over het collegiaal appèl. Zij vindt deze conclusie

passend en proportioneel. Maar de IGJ vindt wel dat zij wat betreft het rapport uit 2016 op de volgende punten anders had moeten handelen:

- De IGJ wekt door haar formulering ten onrechte de indruk dat zij de zorgpraktijk verwijt dat zij voorafgaand aan de klacht niet op de hoogte was van het grensoverschrijdende gedrag. Van de zorgpraktijk had dit volgens de IGJ niet redelijkerwijs verwacht kunnen worden. De IGJ is het eens met de heer De Wit dat hij niet verantwoordelijk kan zijn voor hetgeen de collega niet aan hem heeft verteld en wat hij ook niet op een andere manier had kunnen weten.
- Door bepaalde gekozen formuleringen in het rapport is de indruk ontstaan dat het oordeel gaat over alle activiteiten van de zorgpraktijk. De IGJ had duidelijker moeten maken dat de conclusie alleen zag op de onderzochte casus. Wel is het voor de IGJ een gebruikelijke werkwijze om aan de hand van een enkel onderzochte casus op een breder vlak binnen een instelling/zorgpraktijk een verbetermaatregel op te leggen. Dat is in deze situatie ook gebeurd.
- De IGJ heeft in het rapport onvoldoende onderbouwd welke verbetermaatregelen van het zorgpraktijk verwacht werden.
- De doorlopen stappen in het onderzoek zijn onvoldoende navolgbaar geweest voor de heer De Wit. In het bijzonder is voor de heer De Wit onvoldoende voorzienbaar geweest dat het onderzoek zich ook zou uitstrekken tot de zorgpraktijk als zodanig.

Wat betreft de formulering van de doelstelling in het tweede rapport uit 2018 concludeert de IGJ dat er duidelijkheid ontbreekt over wat de aanleiding was van het vervolgonderzoek. De betreffende passage kan gelezen worden als dat er een melding is gedaan over de praktijk in plaats van over een collega. De IGJ doet de heer De Wit een voorstel om de tekst aan te passen om deze onduidelijkheid weg te nemen.

De IGJ biedt verder haar excuses aan voor het handelen dat anders had gekund.

Start formele klachtprocedure

De heer De Wit is niet tevreden met de uitkomst van het bemiddelingsgesprek. Op 1 april 2020 stuurt de heer De Wit zijn klacht per brief naar de Inspecteur-Generaal van de IGJ. De heer De Wit vindt het kwalijk dat de IGJ ook na het bemiddelingsgesprek een openbare rectificatie van een onterecht geformuleerde maatregel weigert. Daarnaast vindt de heer De Wit dat de IGJ niet proactief handelt, omdat zij pas met een voorstel tot aanpassing van de formulering van de doelstelling komt na herhaaldelijk verzoek. Hierdoor wordt de schade voor de naam van de zorgpraktijk en voor zijn gezondheid erger.

De Inspecteur-Generaal vraagt de klachtadviescommissie (KAC) van de IGJ om advies.

De KAC stelt een onderzoek in en houdt een hoorzitting waarbij beide partijen aanwezig zijn. De KAC formuleert de klachten als volgt:

1. *Het weigeren door IGJ van een openbare rectificatie van een onterecht geformuleerde maatregel, die klager en andere medewerkers van de zorgpraktijk is opgelegd in een inspectierapport van 2016. De IGJ verschaft geen helderheid over de verbetermaatregelen die door de zorgpraktijk genomen hadden moeten naar aanleiding van de opgelegde maatregel. Daarmee blijft onduidelijk waar de zorgpraktijk tekort is geschoten. IGJ maakt onvoldoende duidelijk dat de conclusie en maatregel gerechtvaardigd waren.*
2. *De inhoud van het gepubliceerde inspectierapport (uit 2018) suggereert dat er in de zorgpraktijk van alles mis is, door het ontbreken van een juiste context. IGJ heeft niet proactief gehandeld om schade*

te voorkomen en komt pas met een voorstel tot correctie na herhaaldelijk verzoek, waardoor de vervolgschade voor klager persoonlijk en de zorgpraktijk is verergerd. Klager is akkoord dat IGJ het voorstel tot correctie zo snel mogelijk doorvoert om verdere schade te beperken, onder voorwaarde dat in de verdere afwikkeling van de klacht nog aanvullende stappen of wijzigingen mogelijk zijn.

Advies klachtadviescommissie

De KAC adviseert de IGJ in haar advies van 28 juli 2020 om de twee geformuleerde klachten gegrond te verklaren:

1. *De klachtadviescommissie meent dat er gegronde redenen waren om nadrukkelijk te rectificeren. De inspectie lijkt zich echter te hebben vastgehouden aan het begrip 'instelling' en de daaruit te volgen procedure waarop het onderzoek van de inspectie was gebaseerd. Het onderzoek van de inspectie heeft zich uitsluitend gericht op de zorgverlener en niet op de zorgpraktijk. Doordat de inspectie in haar onderzoek intervisie niet heeft meegenomen, kan aldus ook geen uitspraak over collegiaal appèl worden gemaakt. De klachtadviescommissie is van mening dat door klager voldoende duidelijk is gemaakt dat geen sprake was van "een instelling" volgens de daartoe geldende criteria. Daarmee was onvoldoende grond aanwezig voor de getrokken conclusie met betrekking tot de zorgpraktijk (onvoldoende collegiaal appèl) en voor de aan de zorgpraktijk opgelegde maatregel.*
2. *De klachtadviescommissie stelt dat voor zover sprake is van een verkeerde aanname door de inspectie bij klachtonderdeel 1 de grond vervalt voor het inspectieonderzoek in 2018. Het eerste inspectieonderzoek, dat resulteerde in het inspectierapport uit 2016, betrof de zorgverlener. Het staat de inspectie uiteraard vrij om altijd een bezoek aan een instelling of zorgverlener te brengen, echter haar tweede bezoek ging uit van een vooronderstelling (problemen met wijze van samenwerking, intervisie, afstemming en waarneming) die zelf een ongefundeerde gevolgtrekking was van haar eigen inspectierapport uit 2016. Bovendien was de zorgverlener ten tijde van het tweede inspectieonderzoek niet meer werkzaam binnen de zorgpraktijk.*

Het oordeel van de IGJ

Op 26 november 2020 laat de IGJ de heer De Wit per brief weten dat zij klacht 1 deels gegrond en klacht 2 ongegrond verklaart. Het advies van de KAC om bovengenoemde klachtonderdelen gegrond te verklaren neemt de IGJ niet over. Ook ziet de IGJ geen reden voor rectificatie van het inspectierapport uit 2016.

Als argumenten geeft de IGJ aan:

- *Er is sprake van een instelling*
De IGJ constateert dat het advies van de KAC in de kern gebaseerd is op haar beoordeling dat de heer De Wit voldoende duidelijk heeft gemaakt dat er geen sprake is van een instelling op grond van de Kwaliteitswet zorginstellingen (Kwzi)⁶. Uit het inspectieonderzoek in 2015 werd duidelijk dat de collega waar de melding over ging onderdeel was van een zorgpraktijk. Volgens de Kwzi betekent dit dat sprake is van een instelling. In de destijds geldende wet staat beschreven dat er sprake is van een instelling in geval van een organisatorisch verband dat strekt tot de verlening van zorg. Er is sprake van een organisatorisch verband wanneer er onder meer afspraken zijn gemaakt rond de organisatie van de werkzaamheden en de verdeling van taken en verantwoordelijkheden. De samenwerking bleek uit onder andere het waarnemen voor elkaar, aan elkaar overdragen, toegang hebben tot elkaars dossiers, gebruikmaken van één secretariaat en het organiseren van periodieke intervisie. De IGJ geeft aan dat zij zich realiseert dat deze elementen op zichzelf ook kunnen plaatsvinden zonder dat er sprake is van een instelling. Maar de optelsom van bovengenoemde punten maakt dat de zorgpraktijk kan worden beoordeeld als instelling. De IGJ had echter

⁶ Zie bijlage 1.

systematischer, met verwijzing naar de daarbij door haar gehanteerde criteria, kunnen onderbouwen waarom zij de zorgpraktijk als instelling ziet. Door bijvoorbeeld de afspraken binnen de zorgpraktijk op te vragen.

- *Collegiaal appèl*

De IGJ concludeert dat zij in de onderzochte casus voldoende gronden had om tot de conclusie en maatregel over collegiaal appèl binnen de zorgpraktijk te komen. De IGJ kijkt ten aanzien van collegiaal appèl breder dan intervisie alleen. Tijdens het onderzoek is de vraag ontstaan hoe een dergelijke casus pas zo laat bekend kon worden binnen de zorgpraktijk. De IGJ verwacht volgens artikel 34 van de beroepscode voor psychologen (zie voetnoot 2) dat zorgverleners het beroepsmatig handelen van collega's kritisch volgen. Dat veronderstelt dat je een collega actief bevraagt wat hij doet, zeker in een zorgpraktijk zoals deze praktijk. In deze casus is dat, onder meer uit de gesprekken met zorgverleners die betrokken waren bij de zorgpraktijk, onvoldoende gebleken voor de IGJ.

De IGJ had wel beter navolgbaar kunnen beschrijven dat de conclusie ten aanzien van collegiaal appèl alleen van toepassing was op de casus die onderzocht werd en niet breder dan dat. Tegenwoordig zou de IGJ er (anders dan in 2016) waarschijnlijk voor kiezen om in het rapport op te nemen dat de bevindingen over collegiaal appèl in deze casus voor de IGJ vragen oproepen en dat deze reden een vervolgonderzoek rechtvaardigt. De conclusie en maatregel worden dan in een bredere context, apart getoetst en hierover wordt apart gerapporteerd. De IGJ mag hier ook een vervolgonderzoek naar doen en in feite is dat in de deze casus in 2018 ook gebeurd.

De IGJ realiseert zich echter wel degelijk dat de stelligheid van de conclusie in het rapport van 2016 en de geringe mate waarin de IGJ deze conclusie navolgbaar heeft geformuleerd tot verwarring hebben geleid. De IGJ had meer maatwerk moeten bieden om voor de heer De Wit inzichtelijk te maken dat de conclusie en bijbehorende maatregel gerechtvaardigd waren.

- *Inspectierapport uit 2018*

De IGJ had daarnaast in het rapport van 2018, onder het kopje 'doelstelling' duidelijker kunnen vermelden wat de aanleiding vormde van het vervolgonderzoek. Inmiddels is deze tekst op verzoek van de heer De Wit gewijzigd. Op 15 mei 2020 heeft de IGJ het aangepast rapport 2018 op haar website geplaatst, met de tekst over de rectificatie⁷.

Wat was de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?

De heer De Wit is ontevreden over de afhandeling van zijn klacht door de IGJ. De IGJ wijkt volgens hem ten onrechte af van het advies van de KAC om een aantal klachtonderdelen gegrond te verklaren zonder dat deugdelijk te motiveren. De heer De Wit is van mening dat er voldoende aanleiding was voor de IGJ om toe te geven dat zij niet juist heeft gehandeld. Hij begrijpt niet waarom de IGJ niet bereid is dit toe te geven. En waarom de IGJ het rapport uit 2016 niet rectificeert voor zover dat betrekking heeft op de conclusie en maatregel over de zorgpraktijk. Hij vindt dat de IGJ ook het rapport uit 2018 moet intrekken. De heer De Wit vindt dat de IGJ onbehoorlijk tegenover hem heeft gehandeld, ook tijdens de afhandeling van zijn klacht. De

⁷ Rectificatie: In het onderzoeksrapport dat de inspectie in 2018 gepubliceerd heeft, wordt door de inspectie aangekondigd dat zij voornemens is om de zorg binnen de zorgpraktijk van de psychologenpraktijk breder te toetsen. Een van de betrokken psychologen heeft naar aanleiding van dit voornemen een klacht ingediend bij de inspectie omdat hij van mening is dat deze aankondiging ook de kwaliteit van zorg van zijn praktijk in twijfel trekt en dat van gezamenlijke behandeling van cliënten geen sprake was. Daarvoor biedt de inspectie haar excuses aan. Daarnaast hebben wij de betreffende alinea in het bestaande rapport aangepast. Huidige formulering: In 2013 heeft de inspectie een melding ontvangen. Vanuit het onderzoek naar deze melding is een aantal onderwerpen naar voren gekomen waar de medewerkers die aan de praktijk verbonden waren naar de mening van de inspectie aandacht aan dienden te besteden, te weten: de wijze van samenwerking, intervisie, afstemming en waarneming. De inspectie wil zich laten informeren over de borging van deze onderwerpen binnen (ombudsman: de zorgpraktijk). Nieuwe formulering: In 2013 heeft de inspectie een melding ontvangen met betrekking tot een destijds aan het zorgpraktijk verbonden beroepsbeoefenaar. Na afsluiting van het onderzoek is de inspectie voornemens geweest om de kwaliteit van zorg zoals die binnen de zorgpraktijk wordt geboden breder te toetsen. De uitvoering van dit toezichtsbezoek geeft invulling aan dat voornemen.

IGJ had zich coulant moeten opstellen en bereid moeten zijn fouten toe te geven. De heer De Wit wenst herstel van het onrecht, namelijk de smet die het inspectieonderzoek heeft gebracht op zijn levenswerk. Het onderzoek heeft bij hem geleid tot slechter functioneren in privé- en werksituaties, traumatische-, depressieve en concentratieklachten.

Het standpunt van de heer De Wit

De heer De Wit vindt het onterecht en onbegrijpelijk dat de IGJ het advies van de KAC niet overneemt om de volgende redenen:

Zorgpraktijk is geen instelling

De heer De Wit is van mening dat de zorgpraktijk niet gezien kan worden als een instelling op grond van de Kwzi, zoals de IGJ aangeeft. Volgens de heer De Wit is de conclusie van de IGJ gebaseerd op onjuiste en onvolledige feiten. De IGJ heeft onvoldoende onderzocht of en gemotiveerd dat de zorgpraktijk beschouwd kon worden als een instelling. Er was geen sprake van een verdeling van taken en van een collectieve verantwoordelijkheid binnen de zorgpraktijk. De zorgverleners werken weliswaar in hetzelfde pand, delen een secretariaat en telefoonsysteem en nemen een enkele keer voor elkaar waar tijdens vakanties. Maar met deze manier van samenwerking kan niet worden geconcludeerd dat er sprake is van een instelling in de zin van de Kwzi. De heer De Wit verwijst in dit kader naar de memorie van toelichting bij de Kwzi. Hij stelt dat als de IGJ wel nader onderzoek had gedaan naar de afspraken binnen de zorgpraktijk, zij tot een andere conclusie was gekomen. Hij benoemt onder andere de volgende redenen waarom hij vindt dat er geen sprake is van een instelling: de zorgpraktijk staat niet ingeschreven als instelling bij de Kamer van Koophandel, heeft geen management of directie en legt niet als instelling financiële jaarverantwoording af. En elke zorgaanbieder heeft een eigen klantenbestand, eigen contracten met zorgverzekeraars, een eigen klachtenregeling en volgt eigen externe intervisies. De heer De Wit geeft aan dat hij tijdens de hoorzitting bij de KAC deze punten ook heeft benoemd.

Conclusie over collegiaal appèl onvoldoende onderbouwd

De heer De Wit stelt bovendien dat het voor hem onbegrijpelijk is dat de IGJ is afgeweken van het advies van de KAC. De KAC oordeelt namelijk ook dat de IGJ geen uitspraak over collegiaal appèl kon doen, omdat de IGJ naar dit aspect geen onderzoek heeft gedaan.

De IGJ heeft volgens de heer De Wit niet gemotiveerd waarom zij concludeert dat zij voldoende gronden had om tot de conclusie en maatregel over collegiaal appèl te komen. De IGJ licht niet toe op basis van welke concrete feiten en onderzoeksbevindingen zij is gekomen tot haar conclusie. De IGJ stelt dat zij ten aanzien van collegiaal appèl breder kijkt dan intervisie alleen. Het is de heer De Wit onduidelijk wat de IGJ heeft onderzocht. Uit het rapport uit 2016 blijkt dat het onderzoek alleen zag op het beroepsmatig handelen van de zorgverlener. En dat intervisie en collegiaal appèl geen onderwerp van onderzoek zijn geweest. Ook de KAC oordeelt volgens de heer De Wit dat de IGJ geen onderzoek heeft gedaan naar intervisie en collegiaal appèl. De IGJ heeft volgens de heer De Wit daarnaast geen intervisieverslagen opgevraagd bij de zorgpraktijk. Naar de mening van de heer De Wit rechtvaardigt het (mogelijk) grensoverschrijdend gedrag van één zorgverlener in één casus niet de conclusie dat de aan de zorgpraktijk verbonden beroepsoefenaren onvoldoende invulling hebben gegeven aan collegiaal appèl. Bovendien volgt dit niet uit de bevindingen van de IGJ.

In een gesprek op 27 februari 2019 met de IGJ heeft de heer De Wit de namen van zeven andere collega's die werkzaam waren bij de zorgpraktijk onder de aandacht gebracht. Daarbij heeft hij de IGJ verzocht contact met hen op te nemen om alsnog onderzoek te doen naar de wijze waarop invulling was gegeven aan collegiaal overleg. Dat heeft de IGJ niet gedaan.

Uit de beroepscode voor psychologen volgt verder niet dat collegiaal appèl inhoudt dat psychologen elkaars handelen ter discussie stellen en elkaar aanspreken als daarvoor nog geen aanleiding is, aldus de heer De Wit. Er was geen aanleiding om de zorgverlener te vragen zijn casus in te brengen of vragen te stellen over de behandeling van de patiënte. En er waren geen signalen die duiden op een handelen in strijd met de normen van de beroepsgroep.

Volgens de heer De Wit heeft de IGJ in feite onderkend dat de conclusie ten aanzien van collegiaal appèl onterecht was. Immers de IGJ heeft in haar brief van 16 juli 2019 erkend dat van de heer De Wit en zijn collega's niet kon worden verwacht dat zij voorafgaand aan de geuite klacht op de hoogte hadden moeten zijn van het grensoverschrijdende gedrag. En dat de heer De Wit niet verantwoordelijk kan zijn voor het feit dat de zorgverlener de casus niet zelf met hem en zijn collega's heeft besproken.

Onterecht afwijken van advies KAC over klachtonderdeel 2

De heer De Wit vindt ook dat de IGJ onvoldoende heeft gemotiveerd waarom zij afwijkt van het advies van de KAC over klachtonderdeel 2. De KAC stelt dat de grond vervalt voor het inspectieonderzoek in 2018 op basis van haar oordeel dat er onvoldoende grond aanwezig was voor de getrokken conclusie van onvoldoende collegiaal appèl en de opgelegde maatregel. Ook stelt de KAC dat de zorgverlener niet meer werkzaam was bij de zorgpraktijk ten tijde van het vervolgonderzoek. De IGJ is volgens de heer De Wit niet op deze punten ingegaan. Zij benoemt alleen dat de heer De Wit niet heeft gereageerd op haar voorstel voor een rectificatie van de tekst onder het kopje 'Doelstelling' in het rapport van 2018.

Daarnaast heeft de IGJ in het rapport van 2018 positief geoordeeld over de zorg en samenwerking binnen praktijk. Voor de heer De Wit is dit een bevestiging dat de IGJ ten onrechte een verbetermaatregel aan de zorgpraktijk heeft opgelegd.

Wat heeft de Nationale ombudsman onderzocht?

Het onderzoek van de Nationale ombudsman richt zich op de wijze waarop de IGJ is omgegaan met het advies van de KAC. De Nationale ombudsman heeft de IGJ om een reactie gevraagd op de hiervoor genoemde klachten van de heer De Wit. De heer De Wit kreeg de mogelijkheid om daarop te reageren.

Hoe reageerde de IGJ?

Onterechte conclusie over collegiaal appèl

Terugkijkend constateert de IGJ dat zij tijdens het onderzoek onvoldoende feiten heeft verzameld om tot de conclusie te komen dat de aan de zorgpraktijk verbonden beroepsbeoefenaren in onvoldoende mate invulling hebben gegeven aan collegiaal appèl. De zorgverlener in kwestie heeft in onvoldoende mate invulling gegeven aan collegiaal appèl. Wat betreft de conclusie over het handelen van de andere zorgverleners binnen de zorgpraktijk had de IGJ onvoldoende feiten vastgesteld. Zij stelt dat zij zich had moeten beperken tot het (niet) handelen van de zorgverlener op basis van de verzamelde informatie. Terugkijkend constateert de IGJ dat zij onterecht heeft vastgehouden aan haar standpunt over de invulling van collegiaal appèl door alle zorgverleners in de zorgpraktijk. Zij biedt haar excuses aan dat zij dit niet eerder heeft opgemerkt. De IGJ blijft wel bij haar standpunt dat de zorgpraktijk gezien kon worden als instelling in de zin van de Kwzi op basis van de toen beschikbare informatie.

De IGJ realiseert zich dat de heer De Wit de conclusie over de invulling van collegiaal appèl al vaker en eerder heeft aangekaart. De IGJ biedt haar excuses aan de heer De Wit aan dat zij er in de laatste fase van het toezicht en tijdens de interne klachtbehandeling onvoldoende in is geslaagd inzicht in haar eigen handelen te tonen op dit onderdeel. Zij acht de klacht gegrond waar het gaat om de conclusie over collegiaal appèl en het niet eerder intrekken daarvan. De IGJ acht het belangrijk dat zij haar eigen handelen kritisch tegen het licht blijft houden en los kan komen van een ingeslagen weg als daar aanleiding voor is. De IGJ is bereid tot rectificatie van het rapport 2016.

Ook benoemt de IGJ dat bepaalde besluiten van de IGJ onvoldoende navolgbaar zijn geweest en dat zij te veel vanuit haar eigen perspectief geredeneerd en gecommuniceerd heeft. De IGJ verwijst daarbij naar de brieven van 16 juli 2019 en 26 november 2020 die zij heeft gestuurd naar de heer De Wit waarin dit ter sprake is gekomen. De IGJ stelt dat zij in algemene zin lering zal trekken uit deze casus. Zij gaat aandacht vragen en waar nodig acties in gang zetten wat betreft het onderbouwen van een conclusie met voldoende feiten en het komen tot en tonen van inzicht in eigen handelen.

Zorgpraktijk is een instelling

Op basis van de beschikbare informatie (onder meer nevenschikking van de zorgverleners⁸, toegang tot patiëntendossiers, werkverdeling, inhoudelijk overleg en delen van faciliteiten) kwam de IGJ tijdens haar onderzoek tot de conclusie dat de zorgpraktijk een instelling was in de zin van de Kwzi. Zij concludeerde dat er sprake was van een organisatorisch verband van natuurlijke personen dat strekt tot zorgverlening. Ook tijdens haar vervolgonderzoek in 2018 werd dit beeld bevestigd. De IGJ is van mening dat zij deze conclusie redelijkerwijs kon trekken op basis van de haar toen bekende informatie.

Zij geeft aan dat van een toezichthouder redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat zij eerst tot in detail onderzoekt of er sprake is van een zorginstelling. Ook van de onder toezicht gestelde mag verwacht worden dat deze relevante informatie verstrekt. De IGJ stelt dat de heer De Wit pas op 16 juni 2020 tijdens de hoorzitting van de KAC, kenbaar heeft gemaakt dat hij van mening is dat de zorgpraktijk geen zorginstelling is. Echter beide onderzoeken waren toen al afgerond met een vastgesteld rapport.

Nader onderzoek 2018 terecht uitgevoerd

Daarnaast stelt de IGJ dat het feit dat de betreffende zorgverlener in deze casus onvoldoende invulling heeft gegeven aan collegiaal appèl had plaatsgevonden, aanleiding was en mocht zijn om nader onderzoek te doen in 2018. In het rapport van 2018 heeft de IGJ haar waardering uitgesproken over de manier waarop de zorgpraktijk op passende en professionele wijze invulling heeft gegeven aan de verbetermaatregel in relatie tot collegiaal appèl.

In reactie op het Verslag van Bevindingen van de ombudsman voegt de IGJ hieraan toe dat zij op grond van haar wettelijke taken als toezichthouder bevoegd is om een (vervolg-)bezoek aan een zorgaanbieder te brengen, met of zonder directe aanleiding. De IGJ had de bevoegdheid om de kwaliteit van zorg zoals die binnen de zorgpraktijk wordt geboden breder te toetsen.

Hoe reageerde de heer De Wit?*Erkenning IGJ conclusie over collegiaal appèl te laat*

Op 30 november 2022 reageert de heer De Wit op de reactie van de IGJ op zijn klacht. De IGJ erkent nu acht jaar nadat het rapport van 2016 is uitgebracht uiteindelijk dat de conclusie, dat de aan de zorgpraktijk verbonden beroepsoefenaren onvoldoende invulling hebben gegeven aan collegiaal appèl, onvoldoende gemotiveerd en te verstrekkend is geweest. De heer De Wit stelt dat de IGJ voldoende gelegenheid heeft gehad om dat eerder te erkennen. Hij is van mening dat de IGJ met de erkenning bevestigt dat zij onbehoorlijk jegens hem heeft gehandeld bij het onderzoek naar de melding en door het advies van de KAC zonder deugdelijke motivering naast zich neer te leggen. De heer De Wit vindt dat zijn klacht om die reden gegrond dient te worden verklaard.

Zorgpraktijk is geen instelling

Verder is de heer De Wit van mening dat de IGJ ten onrechte vasthoudt aan het standpunt dat zij op basis van de op dat moment beschikbare informatie redelijkerwijs tot de conclusie mocht komen dat de zorgpraktijk kon worden gekwalificeerd als 'instelling' in de zin van de Kwzi. De IGJ heeft onvoldoende onderzoek gedaan naar de vraag of de zorgpraktijk is aan te merken als instelling. De conclusie dat de zorgpraktijk wel als instelling kon worden beschouwd is gebaseerd op onjuiste en onvolledige feiten. De KAC oordeelde dat er geen sprake was van een instelling. De IGJ heeft dit oordeel zonder deugdelijke motivering niet gevolgd.

Naar het oordeel van de heer De Wit is het aan de IGJ als toezichthouder om zich ervan te vergewissen óf er wel een bevoegdheid bestaat om onderzoek te doen en toezicht te houden. In het rapport 2016 licht de IGJ niet toe waarom zij zich bevoegd achtte om toezicht te houden.

⁸ De zorgverleners zijn niet hiërarchisch ondergeschikt aan elkaar.

De heer De Wit stelt verder dat hij en zijn collega's geen juristen zijn en hij indertijd niet werd bijgestaan door een jurist. Als burgers hadden zij op de IGJ (als toezichthouder en overheidsorgaan) mogen vertrouwen dat zij slechts optreedt en toezicht houdt, als zij daarvoor bevoegd is.

Nader onderzoek in 2018

Voorts stelt de heer De Wit dat er geen grond was om nader onderzoek te doen. Dit onderzoek was gebaseerd op de conclusie uit het rapport uit 2016 dat de aan de zorgpraktijk verbonden beroepsoefenaren onvoldoende invulling hadden gegeven aan collegiaal appèl. Nu de IGJ erkent dat deze conclusie te verstrekkend is geweest en zijn klacht gegrond is verklaard, had de IGJ moeten concluderen dat de grondslag voor het doen van een aanvullend onderzoek dat heeft geleid tot het rapport 2018 is komen te vervallen. De heer De Wit verwijst hiervoor naar het advies van de KAC om het klachtonderdeel dat betrekking had op het rapport uit 2018 eveneens gegrond te verklaren. De rectificatie van het rapport uit 2016 voor zover dat betrekking heeft op de conclusie en maatregel ten aanzien van de zorgpraktijk, zou automatisch tot gevolg moeten hebben dat ook het rapport uit 2018 wordt ingetrokken.

Bijlage 1: Kwaliteitswet zorginstellingen (Kwzi) – regeling vervallen per 01-01-2016

Hoofdstuk I. Algemene bepaling

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. zorg:
 - 1°. zorg als omschreven bij of krachtens de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg;
 - 2°. hulp waarbij handelingen worden verricht als bedoeld in artikel 36 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, die niet vallen onder zorg als bedoeld onder 1°; een en ander met uitzondering van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen zorg;
 - b. instelling: het organisatorisch verband dat strekt tot de verlening van zorg;
 - c. zorgaanbieder:
 - 1°. de natuurlijke persoon of de rechtspersoon, die een instelling in stand houdt;
 - 2°. de natuurlijke personen of rechtspersonen, die gezamenlijk een instelling vormen;
 - d. Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kan, indien het belang van de bevordering van de kwaliteit van zorg dit vereist, een vorm van hulp worden aangewezen als zorg in de zin van deze wet, met uitzondering van voorzieningen waarop de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 van toepassing is.
3. Niet als instelling wordt beschouwd het organisatorisch verband waarbinnen in het kader van de binnen een ander organisatorisch verband verleende zorg, een deel van die zorg wordt verleend.
4. Indien het betreft een zorgaanbieder als bedoeld in het eerste lid, onder c, 2°, richten de uit deze wet voortvloeiende verplichtingen zich tot ieder van de in dat onderdeel bedoelde personen.